

Äänestysaluejaon muuttaminen/Kuokkala

Keskusvaalilautakunta 13.12.2023 § 40
844/00.00.00/2023

Valmistelija hallintopäällikkö Riku Rekonen ja järjestelmäasiantuntija Markku Sinisalo

Keskusvaalilautakunta päätti 5.9.2023 § 31 esittää, että Kuokkalan vaalipaikkojen lisäämisen valmistelu käynnistetään.

Vaalilain 8 §:n mukaan kunta muodostaa yhden äänestysalueen, jollei sitä ole tarpeen jakaa useampaan äänestysalueeseen. Äänestysalueiden pinta-alasta tai asukasmäärästä ei vaalilaissa ole tarkempia määräyksiä. Äänestysalueista päättää valtuusto. Aikaisempiin vuosiin perustuen äänestysaluemuutoksesta tulee ilmoittaa Digi- ja väestötietovirastolle elokuun loppun mennessä eli tässä tapauksessa 31.8.2024 mennessä. Vaalilain 8§ 2 momentin mukaan valtuuston päätös äänestysalueista tulee voimaan kalenterivuoden alussa, jos päätös on tehty ja siitä on ilmoitettu DVV:lle viimeistään edellisen vuoden elokuussa.

Kunnan ilmoittaman päätöksen perusteella DVV huolehtii siitä, että väestötietojärjestelmän rakennustietoihin merkitään jokaiselle rakennukselle oikea, valtuuston päätöksen mukainen tieto äänestysalueesta. DVV huolehtii myös siitä, että äänestysalueiden tiedot ovat ajan tasalla vaalitietojärjestelmässä silloin, kun äänestyspaikkojen tietojen ylläpito kulloinkin toimitettavaa vaalia varten alkaa.

Äänestysalue määrittää äänestäjän vaalipäivän äänestyspaikan. Kun vaalien äänioikeusrekisteri perustetaan väestötietojärjestelmän tiedoista, äänioikeutetun äänestysalue määritellään hänen asuinrakennukselleen merkityn tiedon perusteella. Tämän perusteella määräytyy se, minkä äänestysalueen ja äänestyspaikan vaaliluetteloon henkilö lisätään, ts. missä hän voi vaalipäivänä äänestää. Asunnottomien, laitoksissa asuvien ja ulkomailla vakinaisesti asuvien äänioikeutettujen äänestysalueen valtuusto määrää kunnan äänestysaluejaon muuttamista koskevassa päätöksessään erikseen.

Ilmoituksessa tulee olla:

- ote valtuuston pöytäkirjasta, josta päätös ilmenee
- ne kirjalliset selvitykset mahdollisine karttaliitteineen, joilla muutos on esitelty valtuuston päätöksen tekoa varten (voivat sisältyä em. otteeseen, jolloin ei ole tarvetta toimittaa erikseen)

Ilmoitukseen sisältyvissä asiakirjoissa tulee kaikissa tapauksissa olla yksilöitynä selkeästi mistä äänestysalueen jaotuksen muuttamisessa on asiallisesti kysymys. Ilmoituksesta on käytävä selkeästi ilmi, mitkä alueet liittyvät yhteen ja mitkä jakaantuvat, sillä äänestysalue rekisteröidään väestötietojärjestelmässä jokaisen yksittäisen rakennuksen tiedoksi.

Kun äänestysaluejaon muutoksessa on kysymyksessä vanhojen äänestysalueiden jakaminen niin, että kaikki alueen rakennukset eivät siirry samalle uudelle

alueelle, toteutetaan äänestysaluemuutosten rekisteröinti paikkatietotekniikan avulla. Ilmoituksessa tulee olla sähköisessä, koneluettavassa paikkatietoformaattissa tiedot äänestysalueiden uusista rajoista, joiden perusteella DVV paikantaa kunnan kaikki rakennukset VTJ:n tietojen (rakennusten keskipisteiden koordinaatit) avulla.

Äänestysalueen pakollisena tietona on numerotunnus, myös jos kunnassa on vain yksi äänestysalue eli kuntaa ei ole jaettu äänestysalueisiin. Kunnan ainoan äänestysalueen numerotunnus on aina 001. Äänestysalueen numerotunnus on väliltä 001–999 ja numeron perään on tarvittaessa mahdollista lisätä iso kirjain (A, B...) eli ns. jakokirjain. Äänestysalueet tulisi pyrkiä numeroimaan 001:stä alkaen peräkkäisin numeroin ja jakokirjaimia tulisi käyttää vain harvinaisemmissa tilanteissa, kuten olemassa olevaa äänestysaluetta useampaan äänestysalueeseen jaettaessa.

Äänestysaluejaon muuttamista koskevassa kunnanvaltuuston päätöksessä on ratkaistava myös, mikä kunnan äänestysalueista on käytössä niillä kunnan äänioikeutetuilla, joita ei ole merkitty väestötietojärjestelmässä asuvaksi minkään kiinteistön (rakennuksen ja huoneiston) kohdalle. Vailla vakinaista asuntoa olevien sekä hoito- ym. laitoksissa asuvien kuntalaisten lisäksi tähän ryhmään kuuluu kunnan ns. poissaoleva väestö, eli ulkomailla vakinaisesti asuvat Suomen kansalaiset (ulkosuomalaiset).

Äänestysalueen nimen tulisi olla selkeä ja kuvaava, esim. maantieteelliseen alueeseen viittaava. Äänestysalueen nimenä ei tule käyttää vaalipäivän äänestyspaikan nimeä. Kaupungin/kunnanosien, kylien ja vastaavien yhdyskuntarakenteeseen viittaavien selkeiden ja asukkaiden yleisesti tuntemien paikannimien käyttö on suositeltavaa. Useammalle äänestysalueelle voidaan antaa sama nimi, jos se on perusteltua (esim. kaupunginosan suuren koon vuoksi), mutta tällöin nimen perään tulee liittää iso kirjain tai roomalainen numero erottamaan saman nimiset äänestysalueet toisistaan.

Keskusvaalilautakunnan kokouksessa keskustellaan mahdollisuudesta jakaa Kuokkalan äänestysalue jatkovalmistelua varten.

Toimivalta: Vaalilain mukaan lopullisen päätöksen äänestysaluejaosta tekee kunnanvaltuusto.

Lisätietoja: hallintojohtaja Riina Kivistö, puh. 040 133 7485 ja hallintopäällikkö Riku Rekonen, puh. 050 383 9076.

Esittelijä	Hallintopäällikkö
Päätösehdotus	Keskusvaalilautakunta merkitsee valmistelutilanteen tiedoksi ja käy lähtetokeskustelun jatkovalmisteluun liittyen.
Päätös	Keskusvaalilautakunta merkitsi valmistelutilanteen tiedoksi ja kävi lähetekeskustelun jatkovalmisteluun liittyen. Keskusvaalilautakunta totesi, että jatkovalmistelu tehdään siten, että rata on äänestysalueen jakamisen lähtökohta.